

- Mesačník CPHR – Transparency International Slovensko
- Vychádza s podporou USAID

Milí priatelia,

predvolebné obdobie sa nám začína a jednotlivé politické strany nás presviedčajú, že jedine ony to myslia s občanmi SR dobre a konajú vo verejnom záujme. Zo strany nás občanov je tu možnosť nastaviť im zrkadlo a požadovať konkrétne kroky. V zrkadle terajšieho funkčného obdobia treba pripomenúť, že strany vládnej koalície sľubovali odpolitizovanie verejnej správy a riadenia monopolov s účasťou štátu. Realita je však taká, že na základe politického kartelu sa rozdelili top posty v monopoloch. Ešte paradoxnejšie vyznieva výber predsedu úradu pre štátnu službu. Zmyslom zákona o štátnej službe a úradu, ktorý ho má garantovať, je profesionalizovať prácu štátnych úradníkov, odpolitizovať ju a vytvoriť motivačné prostredie pre kvalitný výkon. Ale pri výbere predsedu sa rozohrala tvrdá politická hra, ktorej neprekážalo ani to, že víťaz nespĺňa definované kritériá. Takto sa hneď pri štarte naštrbila dôveryhodnosť inštitúcie a vyslal signál, že na Slovensku je stále ťažké prekročiť politické motívy a konať vo verejnom záujme.

Zajacov syn sa odmietol vyjadriť

(SME, 21. 2. 2002)

Policajného prezidenta Pavla Zajaca obviňujú z rodinkárstva. Jeho syn Michal vraj bol namiesto staršieho referenta odboru násilnej kriminality na krajskom policajnom riaditeľstve v Bratislave prijatý protizákonne. Prípacom sa zaoberala aj in-

špekcia, ktorá zistila len jeden nedostatok: Zajac robil pohovor o dva dni skôr, ako si podal žiadosť o prijatie. Minister vnútra Ivan Šimko však považuje tento nedostatok za formálny. Nadstrážmajster Michal Zajac je zaradený do 5. platovej triedy s plánovanou hodnotou nadporu-

čík. Ustanovenie do funkcie s vyššou plánovanou hodnotou je jednou z možností kariérneho postupu v štátnej službe. Bývalý policajný prezident však ešte v júli 2000 vydal pokyn, ktorých príslušníkov Policajného zboru v prípravnej službe z tejto možnosti vylúčil. Pavol Zajac uvedený pokyn 13. septembra 2001 zrušil. Jeho syna prijali do služobného pomeru o dva dni neskôr. ◆

Za úplatky navrhli obžalovať exministra Petra B. a exprezidenta FNM Štefana G.

(SME, 5. 2. 2002)

Úplatkársku kauzu, v ktorej je obvinený exminister pre správu a privatizáciu národného majetku Peter B. a bývalý prezident Prezídia Fondu národného majetku Štefan G., uzavrel vyšetrovateľ návrhom na podanie obžaloby. Obaja obvi-

není podľa výsledkov vyšetrovania inkasovali mnohomiliónové úplatky pri privatizácii štátnych podnikov. Podľa denníka SME bývalý prezident FNM pri privatizácii Slovenských magnezitových závodov Hačava prijal úplatok 15 miliónov korún. V

druhom prípade je Štefan G. stíhaný spolu s Petrom B., pretože za privatizáciu štátneho podniku Elektrosystémy Bratislava údajne obaja zinkasovali po dva milióny korún. ◆

Policajt nahlásil skorumpovaného kolegu

(NÁRODNÁ OBRODA, 6. 2. 2002)

Dvojlenná policajná hliadka vo večerných hodinách zastavila v Dunajskej Strede auto, ktoré riadila žena. "Vodička sa podrobila dychovej skúške, ktorá zistila v jej krvi alkohol," informoval nás Pavol Augustín zo sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR. Jeden z policajtov, 25-ročný nadstrážmajster Gabriel C., od opitej vodičky zin-

kasoval pokutu 2 000 Sk, blok jej však "zabudol" vystaviť. So ziskom sa vzápätí rozdelil so svojim kolegom Tiborom P., ktorému dal 900 Sk. "Ten však nakoniec našiel odvahu a skutok oznámil svojmu nadriadenému." Vyšetrovateľ už Gabriela C. obvinil z trestného činu zneužitia právomocí verejného činiteľa. Minister vnútra už dostal návrh na jeho prepustenie z polície. ◆

Štát kupuje drahé autá, aj keď ich nepotrebuje

(PRAVDA, 19. 2. 2002)

Ministerskí úradníci majú viac aut, ako potrebujú. Vozový park ministerstiev má celkovo 235 automobilov, z nich sa asi 40 takmer vôbec nevyužívalo. Napriek tomu minulý rok dostali desať nových a predviani 20 s priemernou cenou milión korún. Aby sa auto ministerstvu vyplatilo, ročne by nemalo najazdiť menej ako 10-tisíc kilometrov. Toto kritérium v roku 2000 nespĺnilo z 235 vozidiel až 37. Podľa porovnania

pri ceste nad 100 kilometrov stojí v prepočte kilometer cesty autobusom korunu, vlak prvej triedy 1,70 koruny, taxislužba so spätočnou cestou 13,80 a vozidlo ústredného orgánu štátnej správy až 15 korún. Ak ministerský zamestnanec použije vlastné vozidlo, prepláca sa mu 7 až 8 korún za kilometer. Ak by zamestnanci použili v polovici prípadov vlastné vozidlo, ušetrili by sa prostriedky vo výške asi 24 miliónov ročne. ◆

TIS INFORMUJE

Dňa 22. februára TIS v spolupráci s OSI Budapešť organizovali stretnutie za okrúhlym stolom. Cieľom stretnutia bola analýza problematiky korupcie na Slovensku vo väzbe na projekt monitorovania politických kritérií vstupu do EÚ. Stretnutia sa zúčastnili zástupcovia MVO, štátnej správy a médií.

(výber z TI Newsletter, Berlín, domácej a českej tlače)

ÁZIA

VIETNAM: MZDOVÁ REFORMA

Vietnamský podpredseda vlády sa vyjadril, že komplexná mzdová reforma plánovaná na rok 2002 by mala byť efektívnym protikorupčným opatrením. Vláda zároveň navrhla ďalšie administratívne opatrenia, ako napr. povinnosť štátnych úradníkov zverejňovať svoj majetok, ako aj svoje podnikateľské aktivity. Podpredseda vlády ďalej uviedol, že rezolúcia, ktorá bola schválená na štvrtom plenárnom zasadnutí Centrálnkej komisie strany, obsahuje konkrétne riešenia na posilnenie boja s korupciou a proti neúspornému nakladaniu s finančnými prostriedkami. Tieto riešenia sa týkajú odstraňovania nedostatkov pri organizovaní tendrov, zdokonalenia investičných projektov a nakladania s verejnými financiami.

EURÓPA

RUSKO: KORUPCIA

ROVNAKO VEĽKÁ HROZBA AKO TERORIZMUS

Ruský generálny prokurátor Vladimir Ustinov sa vyjadril, že rozsiahla korupcia a úplatkárstvo štátnych úradníkov neohrozuje ruskú bezpečnosť o nič menej ako terorizmus. Štátna korupcia a prepojenie obchodu s organizovaným zločinom sa stala "piatym pilierom", ktorý môže vnútorne destabilizovať štát, povedal Ustinov. Takisto potvrdil, že medzi nedávno zadržanými osobami za zneužitie štátnych fondov, ktorí v súčasnosti čakajú na vyšetrovanie, je 14 poslancov na federálnej a regionálnej úrovni, ako aj 302 bankárov a 21 štátnych úradníkov.

TURECKO: PROTİKORUPČNÉ OPATRENIA

Dlho očakávaný zákon, ktorý by mal umožniť vyšetrova-

nie korupcie a netransparentného verejného obstarávania, čaká na podpis ministrov. Prijatie zákona by malo byť kľúčovým krokom pre konečné schválenie opatrenia na zníženie korupcie a zvýšenie transparentnosti pri štátnych nákupoch a objednávkach. Prijatie tejto legislatívy je súčasťou tu-

pacientov. Nadalej však podotievajú lodských záchranárov, že pre peniaze vraždili ťažko chorých pacientov buď tak, že im dali prípravok pavulon, alebo im jednoducho len prišli pomaly poskytnúť pomoc. Deväť podozriví z morbidných obchodov sú už vo väzbe. (SME, 2. 2. 2002)

reckých snáh zaistiť trvalú finančnú pomoc od medzinárodných inštitúcií poskytujúcich pôžičky a úvery.

POLSKO: ŠKANDÁL S MŔTVYMI SA ŠÍRI POLSKOM

Aféra záchrannej služby v obchodovaní s mŕtvymi telami naberá v Poľsku čoraz väčšie rozmery. Okrem Lodže, kde škandál vypukol, vyšetrujú policajti už v ďalších deviatich mestách v krajine. Ako povedal štátny prokurátor K. Napierski vyšetrovania sa týkajú výlučne prijímania majetkových výhod za informácie o zosnulých, a nie urýchľovania smrti

AMERIKA

USA: ETIKA V ZDRAVOTNÍCTVE

Americká lekárska asociácia organizuje kampaň za 1 mil. USD, ktorej cieľom je oboznámiť lekárov s etickými smernicami. Kampaň sa týka problematiky prijímania darov od farmaceutických spoločností. Deväť veľkých spoločností prispelo na kampaň sumou vo výške 675-tisíc USD. Kampaň je zameraná na študentov medicíny, predajcov farmaceutických spoločností, praxujúcich a praktických lekárov. Tieto etické smernice umožňujú lekár-

om zúčastňovať sa na konferenciách sponzorovaných týmito spoločnosťami a takisto umožňujú prijímať odborné knihy alebo vzorky farmaceutík, z ktorých by mohli mať priamy ošoh pacienti.

HONDURAS: BÝVALÍ ARMÁDNI ÚRADNÍCI SPRENEVERILI 8 MIL. USD

Ozbrojené sily Hondurasu oznámili, že najmenej päť bývalých vrchných veliteľov armády spreneverilo 8 mil. USD štátnych financií. Tieto finančné prostriedky boli rozkrádané v priebehu 11-tich rokov, počas ktorých sa šéf honduraskej armády tešil tajnému účtu v štátnej banke. Financie nepodliehali žiadnej štátnej kontrole, ani žiadnym iným kontrolným mechanizmami. Z tohto účtu profitoval viceprezident z rokov 1990-1994 Walter Lopez Reyes a Mario Hung, kandidát Liberálnej strany v prezidentských voľbách 2001. Úrad generálneho prokurátora vyšetruje takisto tých, ktorí mali prístup k tomuto účtu v období medzi rokmi 1986 a 1997.

USA: AFÉRA ENRON

Aféra okolo krachu siedmej najväčšej americkej spoločnosti, energetického gigantu Enron, sa dostala do vyššej polohy. Od hospodárskeho krachu, ktorý obral o miliardy USD nielen akcionárov, ale aj rozličné penzijné fondy, sa dostal bankrot do politických, ale aj morálnych poschodí. Už dnes je jasné, že máloktorá firma v USA tak výdatne finančne masírovala politikov nielen v USA, ale aj v zahraničí, napr. vo Veľkej Británii. Zároveň však máloktorá spoločnosť vyžadovala spätnú platbu tak násilne a pritom úspešne ako Enron. Viceprezident USA Dick Cheney prišiel späť do politického "biznisu" práve z Enronu a na jeho počínaní je to cítiť. Navyše, Enron bol prispievateľom vyše pol milióna dolárov na volebnú kampaň prezidenta G. Busha. (Práca, 2. 2. 2002) ◆

INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE BOJA PROTI KORUPCII V SR

Korupcia predstavuje zneužitie moci nad cudzím majetkom či právami za účelom získania vlastných súkromných výhod. Je to jeden z najaktuálnejších problémov súčasnosti. Vyskytuje sa do určitej miery v každej spoločnosti.

Koordináciu Národného programu boja proti korupcii, ktorého cieľom je eliminácia miest možného vzniku korupcie, zvýšenie rizika korupcie a zvýšenie citlivosti verejnosti, bol poverený podpredseda vlády SR pre ekonomiku. Na základe uznesenia vlády SR č. 949/2000 vznikla 1. decembra 2000 v rámci Kancelárie podpredsedu vlády pre ekonomiku Centrálneho koordináčnej jednotky boja proti korupcii (CKJ). CKJ zodpovedá za realizáciu navrhovaných opatrení, analyzuje stav korupcie na Slovensku a vyhodnocuje vplyv realizovaných zmien, ktoré poukazujú na korupčné správanie, a vyhodnocuje výsledky previerovania podozrení z takéhoto správania.

Poradným orgánom podpredsedu vlády pre ekonomiku je Riadiaci výbor boja proti korupcii. Vznikol v decembri 1999. Jeho pôvodným zámerom bolo koordinovať protikorupčné aktivity na Slovensku. Po vzniku CKJ mu bola ponechaná funkcia poradného orgánu.

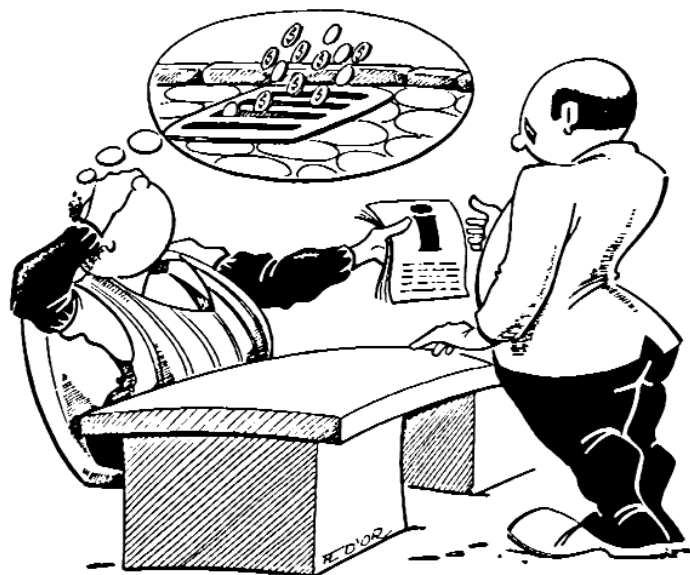
V oblasti represie na Slovensku pôsobia niekoľko inštitúcií: Ministerstvo spravodlivosti SR, Generálna prokuratúra SR a Ministerstvo vnútra SR.

Ministerstvo spravodlivosti SR sa spolupodieľa na príprave legislatívy v oblasti boja proti korupcii a na žiadostiach o medzinárodnú vzájomnú právnu pomoc;

Generálna prokuratúra SR, v rámci ktorej bola zriadená v roku 2000 Protikorupčná jednotka, sa zaoberá dôležitými prípadmi korupcie a koordinuje prokurátorov na nižšej úrovni v oblasti korupcie, drogových trestných činov, organizovanej kriminality a prania špinavých peňazí;

Existujú podnety na vytvorenie Špeciálnej jednotky na boj proti korupcii Generálnej prokuratúry SR (v súčasnosti sa nachádza v medzirezortnom pripomienkovom konaní);

Ministerstvo vnútra SR je zainteresované do zostavovania všeobecnej koncepcie boja proti korupcii, ako aj navrhovania príslušnej legislatívy. V oblasti zisťovania bol zriadený osobitný orgán špecializovaný na boj proti korupcii - Odbor boja proti korupcii Úradu organizovanej trestnej činnosti Prezídia policajného zboru SR, ktorý zodpovedá za prípady odhaľovania a dokumentovania trestných činov úplatkárstva, prípady, v ktorých sú zainteresovaní členovia ústredných orgánov štátnej správy a samosprávy, súd-

nictva, prokurátori, ako aj za prípady týkajúce sa privatizácie (uvedený odbor vznikol v novembri 1998);

V oblasti prevencie pôsobia viaceré inštitúcie, napríklad Úrad pre verejné obstarávanie, Úrad pre finančný trh, Najvyšší kontrolný úrad, Správa finančnej kontroly, Úrad pre štátnu službu a Národný bezpečnostný úrad.

Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) má postavenie ústredného orgánu štátnej správy v oblasti verejného a koncesného obstarávania. Úrad bol založený za účelom organizovania a kontrolovania verejných obstarávaní. Na Úrad pre verejné obstarávanie je možné podávať námietky. Pôsobnosť ÚVO začala dňom 1. 1. 2001. Viac informácií nájdete na www.uvo.gov.sk; Úrad pre finančný trh je regulačným orgánom pre poisťovníctvo a kapitálový trh (od 1. 11. 2000). V právomoci úradu je napr. výkon štátneho dozoru nad kapitálovým trhom a poisťovníctvom; rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach právnických osôb a fyzických osôb v oblasti kapitálového trhu a poisťovníctva; vedenie a uverejňovanie zoznamu subjektov, ktorým vydáva povolenia na činnosť a iné (www.uff.sk).

Najvyšší kontrolný úrad (NKÚ) má na starosti audit a kontrolu

vládneho rozpočtu a správu štátneho majetku. Od 1. júla 2001 sa rozsah právomocí rozširuje v dôsledku novely Ústavy SR o možnosť kontroly všetkých subjektov hospodáriacich s prostriedkami štátneho rozpočtu;

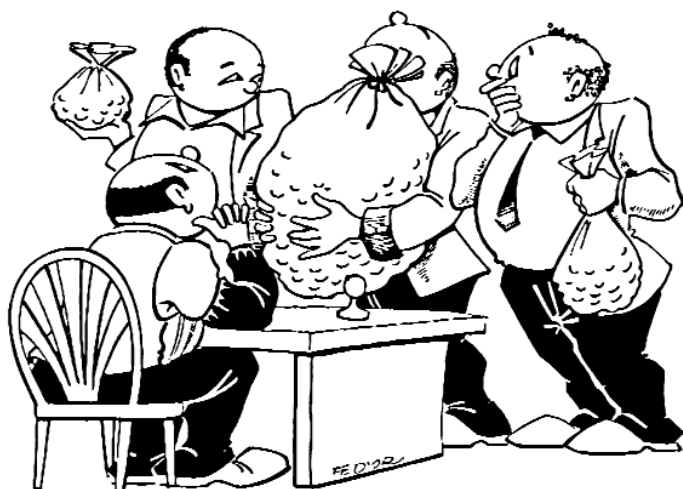
Správa finančnej kontroly je orgánom Ministerstva financií SR na kontrolu hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu v jednotlivých rozpočtových kapitolách. Od 1. 4. 2001 je pôsobnosť kontroly rozšírená aj na hospodárenie a nakladanie s prostriedkami Európskej únie;

Úrad pre štátnu službu sa zriaďuje ako štátny orgán, ktorý plní úlohy v oblasti štátnej služby. Predpokladaný vznik úradu je 1. 4. 2002.

Národný bezpečnostný úrad je ústredným orgánom štátnej správy na ochranu utajovaných skutočností a šifrovú službu. Úrad pôsobí na úseku ochrany utajovaných skutočností, úseku ochrany zahraničných informácií a na úseku šifrovej ochrany informácií. Pôsobnosť NBÚ začala dňom 1. 11. 2001.

Zdroj:

1. Mikloš; I., Korupcia na Slovensku a jej spracovanie v médiách; Správa o boji proti korupcii na Slovensku
2. www.uff.sk
3. www.nbusr.sk

OMBUDSMAN - VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV

Od 1. januára 2002 začal na Slovensku platiť Zákon o verejnom ochrancovi práv. Ombudsman slúži občanovi a funguje v jeho záujme. Ako nezávislý orgán sa podieľa na ochrane základných práv a slobôd fyzických a právnických osôb pri konaní, rozhodovaní alebo nečinnosti orgánov verejnej správy, ak je ich konanie, rozhodovanie alebo nečinnosť v rozpore s právnym poriadkom alebo princípmi demokratického a právneho štátu.

Pôsobnosť Ombudsmana sa vzťahuje na:

- orgány štátnej správy,
- orgány územnej samosprávy (obce, mestá, vyššie územné celky),
- právnické a fyzické osoby, ktoré podľa osobitného zákona rozhodujú o právach a povinnostiach fyzických osôb v oblasti verejnej správy.

Pôsobnosť Ombudsmana sa nevzťahuje na:

- Národnú radu SR,
- prezidenta SR,
- vládu SR,
- Ústavný súd SR,
- Najvyšší kontrolný úrad SR,
- spravodajské služby,
- na rozhodovacie právomoci vyšetrovateľov Policajného zboru,
- prokuratúru a súdy s výnimkou štátnej správy, súdov z dôvodov predpokladajúcich disciplinárne previnenie sudcu.

Kto volí Ombudsmana?

Verejného ochrancu práv volí Národná rada SR (NR SR) z kandidátov, ktorých jej navrhne najmenej 15 poslancov NR SR. Za verejného ochrancu práv môže byť zvolený občan Slovenskej republiky, ktorý:

- a)** v deň voľby dosiahol vek 35 rokov,
- b)** má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- c)** je bezúhonný a jeho vzdelanie, schopnosti, skúsenosti a morálne vlastnosti dávajú záruku, že funkciu verejného ochrancu práv bude riadne vykonávať,
- d)** nie je členom politickej strany ani politického hnutia,
- e)** má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- f)** súhlasí s voľbou za verejného ochrancu práv.

Funkčné obdobie verejného ochrancu práv je päť rokov. Obdobie začína plynúť dňom zloženia sľubu. Tú istú osobu možno voliť za verejného ochrancu práv najviac v dvoch po sebe nasledujúcich funkčných obdobiach.

Verejný ochranca práv nesmie pri výkone funkcie vykonávať žiadnu inú platenú funkciu, podnikáť ani vykonávať inú zárobkovú činnosť s výnimkou správy vlastného majetku alebo majetku svojich maloletých detí, vedeckej, pedagogickej, literárnej a umeleckej činnosti, ak taká činnosť nenaruša riadny výkon funkcie a dôstojnosť funkcie, neohrozuje dôveru v nezávislosť a nezávislosť verejného ochrancu práv.

Právna ochrana fyzických a právnických osôb

Na verejného ochrancu práv sa môže obrátiť každý, kto sa domnieva, že pri konaní, rozhodovaní alebo nečinnosti orgánu verejnej správy boli porušené základné práva a slobody v rozpore s právnym poriadkom alebo princípmi demokratického a právneho štátu.

Verejný ochranca práv je povinný zachovávať mlčanlivosť vo veciach ochrany osobnosti a vo veciach utajovaných skutočností, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej funkcie, a to aj po skončení svojej funkcie. Povinnosť mlčanlivosti ho môže zbaviť predseda NR SR, to neplatí, ak ide o osobné údaje.

Verejný ochranca práv je v konaní oprávnený oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami.

Podnet verejnému ochrancovi práv

Podnet možno podať písomne, ústne do zápisnice, telegramicky, telefaxom alebo elektro-

nickou poštou. Z podnetu musí byť zrejmé, akéj veci sa týka a čoho sa podávateľ podnetu domáha. Ak podnet nemá predpísané náležitosti, verejný ochranca práv bezodkladne vyzve podávateľa podnetu, aby v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem dní, neúplný alebo nejasný podnet doplnil alebo spresnil. Poučí ho aj o tom, ako treba doplnenie alebo spresnenie urobiť. Ak podávateľ podnetu napriek výzve verejného ochrancu práv v určenej lehote podnet nedoplní alebo nespresní a vo vybavovaní podnetu nemožno pre tento nedostatok pokračovať, verejný ochranca podnet odloží. O týchto následkoch musí podávateľa poučiť.

Postup pri vybavovaní podnetu

Verejný ochranca práv predmet preskúma. Ak zistí, že podnet je podľa svojho obsahu opravným prostriedkom podľa predpisov o konaní vo veciach správnych alebo súdnych, žalobou alebo opravným prostriedkom v správnom súdnictve alebo ústavnou sťažnosťou bezodkladne upovedomí o tom podávateľa podnetu a poučí ho o správnom postupe.

Ak verejný ochranca práv zistí, že v miestach, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, disciplinárne tresty vojakov, ochranné liečenie, ochranná výchova, ústavné liečenie alebo ústavná výchova, alebo v cele policajného zaistenia je nezákonne držaná osoba, túto skutočnosť bezodkladne oznámi príslušnému prokurátorovi ako podnet na postup podľa osobitného zákona a upovedomí správu takého miesta a dotknutú osobu.

Ak sa podnet týka preskúmania právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo ak verejný ochranca práv dospeje k záveru, že rozhodnutie orgánu verejnej správy je v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom, postúpi vec na vybavenie príslušnému prokurátorovi, prípadne urobí iné opatrenie, o čom upovedomí podávateľa podnetu. To isté mô-

že urobí aj s podnetom, ktorý obsahuje návrhy takých opatrení, ktoré patria do pôsobnosti prokuratúry.

Prokurátor je povinný v lehotách ustanovených zákonom oznámiť verejnému ochrancovi práv opatrenia, ktoré vykonal na odstránenie nezákonnosti.

Odloženie podnetu

Verejný ochranca práv podnet odloží, ak vec, ktorej sa podnet týka, nepatrí do jej pôsobnosti alebo ak náležitosti spomínané v zákone o verejnom ochrancovi práv neboli doplnené alebo spresnené v určenej lehote. Verejný ochranca práv môže podnet odložiť, ak zistí, že:

- a) vec, ktorej sa to týka prejednáva súd a nejde o prieťahy v konaní, alebo ak už súd vo veci rozhodol,
- b) od opatrenia alebo udalosti, ktorých sa podnet týka, uplynul v deň doručenia podnetu čas dlhší ako tri roky,
- c) podnet je zjavne neopodstatnený,
- d) podnet je anonymný,
- e) ide o podnet vo veci, ktorú už verejný ochranca práv vybavil, a opakovaný podnet neobsahuje nové skutočnosti.

Správa o činnosti

Verejný ochranca práv predkladá NR SR každý rok v prvom štvrtroku správu o činnosti, v ktorej uvedie svoje poznatky o dodržiavaní základných práv a slobôd fyzických a právnických osôb orgánmi verejnej správy a jeho návrhy a odporúčania na nápravu zistených nedostatkov.

Verejný ochranca práv zverejní správu o činnosti prostredníctvom internetu a periodickej tlače a prípadne aj prostredníctvom ostatných informačných prostriedkov.

Súčinnosť

Verejný ochranca práv pri výkone svojej pôsobnosti spolupracuje s príslušnými orgánmi verejnej správy, prokuratúry, s nadáciami, občianskymi združeniami, stavovskými organizáciami, občianskymi iniciatívami a ďalšími subjektmi pôsobiacimi v oblasti ochrany základných práv a slobôd.

Zdroj: Zákon č. 564/2001 Z.z. ◆